

A Study of Student Motivation Factors Affecting their Decision to Study at the Undergraduate Level at Chaiyaphum Rajabhat University

การศึกษาปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา

ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Tinnikon Samerchok^{1,*} and Krisana Phatpheng²

ทินนิกร เสมอโชค^{1,*} และ กฤษณา พัทพ์เพง²

¹Office of Academic Promotion and Lifelong Learning, Chaiyaphum Rajabhat University

²Office of the President, Human Resources Management Division, Chaiyaphum Rajabhat University

¹สำนักส่งเสริมวิชาการและจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

²สำนักงานอธิการบดี งานบริหารทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Article Info	ABSTRACT
Article history: Received: January 20th, 2025 Revised: February 26th, 2025 Accepted: March 3rd, 2025 Published: March 7th, 2025	This research aimed to study the personal factors of undergraduate students and the driving factors affecting their decision to pursue undergraduate studies, as well as to compare students' demographic information regarding their hometown with the driving factors affecting their decision to study at Chaiyaphum Rajabhat University. The research involved 346 undergraduate students from Chaiyaphum Rajabhat University in the 2024 academic year who participated in completing questionnaires. Data collection was conducted quantitatively using questionnaires. The data was then analyzed using descriptive statistics including mean, standard deviation, and ANOVA to compare students' personal information regarding their hometown with the driving factors affecting their decision to pursue undergraduate studies. The findings revealed that the driving factors affecting students' decision to pursue undergraduate studies at Chaiyaphum Rajabhat University across all three aspects were at a high level ($\bar{X} = 4.35$). The comparison results of students' personal information regarding hometown with the driving factors affecting their decision to pursue undergraduate studies at Chaiyaphum Rajabhat University using ANOVA statistics across all three aspects showed that different student hometowns did not result in significant differences in the driving factors affecting students' decision to pursue undergraduate studies at Chaiyaphum Rajabhat University.
Keywords: Motivation Factors, Affecting their Decision, Undergraduate Level	
Corresponding Author: Tinnikon Samerchok Office of Academic Promotion and Lifelong Learning, Chaiyaphum Rajabhat University *Email: uji2830@gmail.com	
<i>This is an open access article under the CC BY-NC-SA license.</i> 	

คำสำคัญ:

ปัจจัยผลักดัน, การตัดสินใจเลือก
เข้าศึกษา, ระดับปริญญาตรี

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี และศึกษาปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการ
ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี พร้อมทั้งเปรียบเทียบข้อมูล
ส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิสาเนากับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่
ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏชัยภูมิ โดยในการวิจัยมีนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏชัยภูมิ ปีการศึกษา 2567 รวมตอบแบบสอบถาม จำนวน 346
คน เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม จากนั้นวิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และ ANOVA เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้าน
ภูมิสาเนากับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้า
ศึกษา ระดับปริญญาตรี พบว่า ปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อ
การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ชัยภูมิ รวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และผลการ
เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิสาเนากับปัจจัย
ผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยใช้สถิติ ANOVA รวมทั้ง 3
ด้าน พบว่า ภูมิสาเนาของนักศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลกับปัจจัยผลักดัน ของ
นักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราช
ภัฏชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน

1. บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่เน้นการ
พัฒนาความสามารถที่ยั่งยืนของผู้เรียนในการหาความรู้ใหม่ตลอดชีวิต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการ
ประกอบอาชีพ ถือเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการศึกษาอย่างมาก รวมถึงรัฐบาลได้มีการส่งเสริมและ
สนับสนุนให้ประชาชนให้ความสนใจในเรื่องของการศึกษาที่เป็นพื้นฐานในความสำเร็จของชีวิต สามารถนำเอาความรู้ที่ได้
ไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ในอนาคต (Srisontisuk et al., 2020) ซึ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
เปรียบเสมือนแหล่งความรู้ที่จะเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็น
ปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ บุคคลทั่วไปจึงให้ความสำคัญแก่การศึกษา โดยมีแนวคิดที่ว่าผู้ที่มีการศึกษา จะมี
โอกาสเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่า ดังนั้นบุคคลทั่วไปจึงพยายามที่จะศึกษาให้ถึงระดับสูงที่สุด คือ
ระดับอุดมศึกษา จนมีคำกล่าวว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่นิยมคนที่มีปริญญา การศึกษาจึงมุ่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา
ความรู้และทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทางให้มีความชำนาญยิ่งขึ้นมุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทาง
วิชาการโดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาองค์กร ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนที่สำคัญอีกอย่างก็คือ
ค่านิยมในปริญญา การได้รับปริญญาจะมีประโยชน์ในการเข้ารับการศึกษาปัจจัยที่แตกต่างกัน เช่น ต้องการได้รับ

ความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น เพื่อนำไปพัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพื่อนำไปประกอบการแสวงหาความก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิต (Teerakul et al., 2016)

โดยแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของอุดมศึกษาที่สำคัญมีความจำเป็นต้องปรับหลักสูตรให้ตรงความต้องการของบุคคลในพื้นที่ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างจุดแข็งและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งกันและกัน อันเป็นการพัฒนาการอุดมศึกษาที่มีคุณภาพโดยสร้างความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้สามารถแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำอื่น ๆ ทั่วโลกได้ ควรใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันและสร้างรายได้เข้าสู่สถาบันด้วยตนเอง พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับนำองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรต้นแบบที่มีคุณภาพจากมหาวิทยาลัยชั้นนำองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับมากขึ้น มาพัฒนาและบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาโดยเน้นการเปิดโอกาสให้คนดีมีฝีมือเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีความคล่องตัวสูงและมีโอกาสเจริญเติบโตได้รวดเร็ว พร้อมทั้งผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง (Thongkaew, 2002) ซึ่งการตัดสินใจในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่เป็นฐานกำลังในการพัฒนาคน และชีวิตครอบครัวของผู้เรียน ย่อมมีเหตุผลและแรงผลักดันภายใต้สถานการณ์ที่อาจจะเหมือนหรือต่างกัน ขึ้นอยู่กับเหตุผลของการกระทำที่มาจากปัจจัยต่าง ๆ ประกอบกัน เพื่อช่วยสนับสนุนการตัดสินใจไปตามสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับปัจจัยผลักดันในแต่ละด้าน ซึ่งในด้านความคาดหวัง (Expectation) เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดแรงผลักดันในการสร้างอนาคตจากชนบท ทั้งนี้การตัดสินใจศึกษาต่อเป็นความคาดหวังส่วนหนึ่งที่มาจากอิทธิพลของครอบครัวและความคาดหวังให้ได้ศึกษาต่อตามความต้องการของตน ด้านข้อผูกพัน (Commitment) เป็นข้อผูกพันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมของบุคคลเนื่องจากบุคคลนั้น ๆ รู้สึกว่าตนเองมีข้อผูกพันที่จะต้องกระทำ และด้านการบังคับ (Forces) อาจขึ้นอยู่กับความเชื่อที่อยู่ในใจของผู้กระทำว่า ตนเองต้องตัดสินใจหรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยที่ตนเองรู้สึกว่าไม่มีทางเลือก การบังคับเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำตัดสินใจปฏิบัติได้เร็วขึ้น (Sadakhan, 2015) ทั้งนี้ปัจจัยทั้ง 3 ด้านส่งผลต่อการตัดสินใจในการศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อฐานะที่มั่นคง สร้างอาชีพที่เป็นเสาหลักของครอบครัว

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่มีภูมิทัศน์สวยงามตั้งอยู่บนเทือกเขาสระหงส์ มีพันธกิจผลิตบัณฑิตออกสู่สังคมในด้านการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ และบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่มีความต้องการสังคม แต่ยังคงมีการรับนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาน้อยลง มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จึงเร่งปรับปรุงพร้อมทั้งสำรวจข้อมูลขั้นต้นถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ว่ามีปัจจัยส่วนใดบ้างที่ทำให้เกิดแรงผลักดันในการเข้าศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ แห่งนี้ จึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตออกสู่การรับใช้สังคม ควรให้ความสนใจปัญหาการจัดการศึกษาและปัจจัยหลักของการเข้าศึกษาต่ออย่างจริงจังและต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการศึกษาปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพื่อผลจากการวิจัยดังกล่าวจะสามารถนำไปเป็นข้อเสนอเพื่อปรับปรุงแนวทางการจัดการศึกษาพร้อมทั้งเป็นแนวทางในการปรับกลวิธีในการรับนักศึกษาใหม่ที่เพิ่มมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์งานวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

3. เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิสำเนา กับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

3. กรอบแนวคิดงานวิจัย (Conceptual Framework)

ในการศึกษาปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

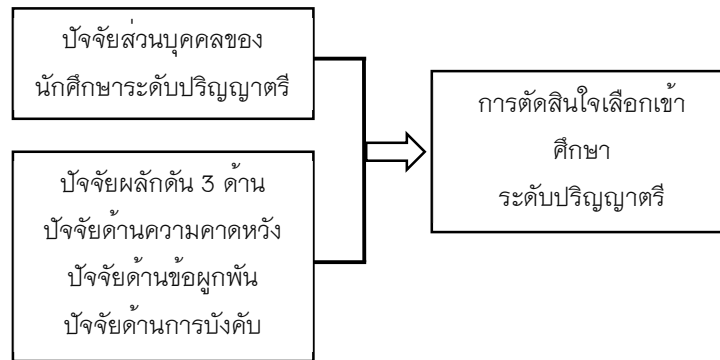

Figure 1. Research Conceptual Framework.

4. การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยผลักดัน

Sadadkhan (2015: 28) ได้อธิบายว่า การกระทำของมนุษย์ในเรื่องใดก็ตามขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายปัจจัย อาจจะเหมือนกันหรือต่างกัน

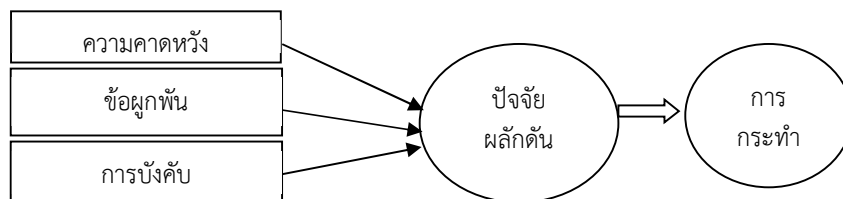

Figure 2. The conceptual framework is adapted from Reeder's theory of social action.

Source: Reeder (1971)

ซึ่งปัจจัยผลักดัน (Push Factors) ซึ่งหมายถึงเหตุจูงใจซึ่งเป็นความต้องการภายในเป็นมูลเหตุภายในของตัวบุคคลที่จุดชนวนความต้องการในการเดินทางศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีองค์ประกอบอยู่ 3 ส่วนได้แก่ 1) ความคาดหวัง (Expectations) ในที่นี้หมายถึง การกระทำที่ผู้กระทำเข้าใจว่ามีผู้คาดหวังในตัวเขา เขาจึงได้กระทำ 2) ข้อผูกมัด (Commitment) ในที่นี้หมายถึง สิ่งที่ผู้กระทำมีความเชื่อว่าเขาถูก

ผูกพันที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น ๆ และ 3) แรงเสริม (Forces) ในที่นี้หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เช่น กำลังใจจากคนในครอบครัวหรือการสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิดซึ่งมีส่วนในการตัดสินใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความคาดหวัง (Expectation) ที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษา

ทฤษฎีความคาดหวัง Vroom (1964) กล่าวว่า การตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์นั้นมีสาเหตุหรือ แรงจูงใจโดยอาศัยเหตุผลหรือปัจจัยหลายประการประกอบกัน ไม่ได้เกิดจากเหตุผลหรือปัจจัยเดียว โดยความคาดหวังของบุคคลขึ้นอยู่กับความคาดหวัง 4 ประการ ได้แก่ 1) ผลตอบแทนที่ได้รับ 2) ความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับ 3) ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น และ 4) โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตาม ความคาดหวังของบุคคล ทฤษฎี ความคาดหวังของ Vroom ถือกำเนิดจากแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังในสาขาจิตวิทยาของ Kurt Lewin และ Edward Tolman ซึ่งเป็นการอธิบายเกี่ยวกับ พฤติกรรมการเลือกและผลประโยชน์จากทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ แนวคิดความคาดหวังนี้ เป็นการอธิบายพฤติกรรม ในรูปของเป้าหมายของบุคคล และความคาดหวังเกี่ยวกับความสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งไว้แต่อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า บุคคลต้องรับรู้ว่าจะได้สิ่งใดตอบแทนจากการกระทำดังนั้นทฤษฎีนี้จึง อธิบายถึงองค์ประกอบที่ส่งผลรวมกันต่อแรงจูงใจในการกระทำของบุคคล คือ 1) การรับรู้คุณค่า (Value) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผล (Instrumentality) และ 3) ความคาดหวัง (Expectancy) ดังนั้นจึงเรียกทฤษฎีนี้ว่า VIE Theory สามารถสรุปเป็นโมเดล ดังนี้

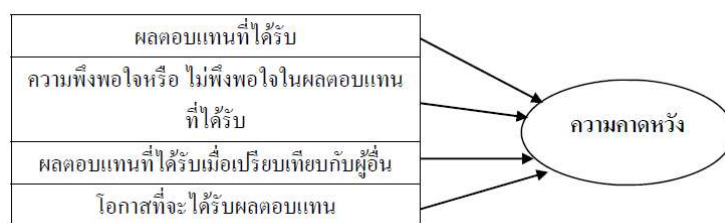

Figure 3. The conceptual framework of Vroom's Expectancy Theory.

Source: Vroom (1964)

2. ข้อผูกพัน (Commitment) ที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษา

Wongprasern (2004) ได้กำหนดปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษามีความผูกพันต่อสถาบันสามารถสรุป ได้ดังนี้

1) คุณลักษณะของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยความสามารถด้านวิชาการ ได้แก่ ศักยภาพทางวิชาการ การพัฒนาสติปัญญา เกรดที่ได้รับ และลักษณะนิสัยในการเรียน การส่งเสริมสนับสนุนจากบิดามารดา ครูอาจารย์ ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ปณิธานทางการศึกษาของบิดามารดา และปณิธานแรงจูงใจด้านการเงิน เป็นต้น

2) คุณลักษณะของสภาพแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางวัตถุ ได้แก่ สถานที่ อาคาร อุปกรณ์การเรียนการสอน และความเกี่ยวพันของนักศึกษา เช่น การได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนและสังคม เป็นต้น

3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับสถาบัน ได้แก่ ความพึงพอใจที่นักศึกษามีต่อสถาบัน ความสอดคล้องกับปทัสถาน แรงจูงใจอื่น สภาพแวดล้อมของสถาบัน

3. แรงเสริม (Forces) หรือแรงกระตุ้นที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษา

Skinner (1957) อธิบายว่ามนุษย์เรียนรู้พฤติกรรมต่าง ๆ โดยผ่านประสบการณ์ที่ให้ผลกรรมเชิงบวกและเชิงลบ เขาเชื่อว่าพฤติกรรมใดที่มีผลต่อเนื่องเป็นบวกพฤติกรรมนั้นย่อมเกิดขึ้นซ้ำบ่อยครั้ง ในขณะที่พฤติกรรมซึ่งให้ผลเป็นลบมีแนวโน้มที่จะไม่เกิดขึ้นต่อไป กรอบความคิดในเรื่องนี้ของ Skinner มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน

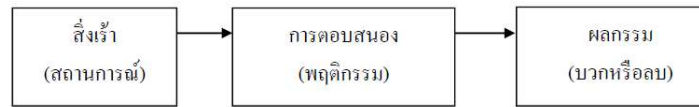

Figure 4. Human Learning Behavior.

Source: Skinner (1957)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยผลักดันเป็นเหตุจูงใจซึ่งเป็นความต้องการภายในเป็นมูลเหตุภายในของตัวบุคคลที่จุดชนวนความต้องการในการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยสิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำทางสังคม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งในการศึกษาระดับปริญญาตรีจะช่วยให้มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาทักษะเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างประสบการณ์ พัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นรวมถึงเพิ่มโอกาสในการสมัครงานสร้างพื้นฐานอาชีพให้กับครอบครัว 2) ปัจจัยด้านข้อผูกพัน (Commitment) เป็นความผูกพันกับมหาวิทยาลัย รวมถึงผู้ปกครองสนับสนุนและได้รับคำแนะนำจากครูหรือที่ปรึกษาให้เรียนต่อสถาบันการศึกษานี้ มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนทางวิชาการจากการร่วมฟังคำชี้แนะแนะแนวการศึกษาจากอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยและยังความสอดคล้องกับค่านิยมส่วนตัว เชื่อมั่นในชื่อเสียงและคุณภาพและเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด และ 3) ปัจจัยด้านการบังคับ (Forces) เป็นเงื่อนไขทางสังคมที่สร้างความกดดันให้ต้องเรียนต่อในระดับปริญญาตรีเพื่อรักษาภาพลักษณ์ในสังคม โดยเป็นสิ่งที่จำเป็นในยุคปัจจุบันต้องการครอบครัวหลีกเลี่ยงความกดดันจากสังคม หลีกเลี่ยงการถูกวิพากษ์วิจารณ์รวมถึงเป็นมาตรฐานที่ทุกคนต้องมีและต้องการหลีกเลี่ยงอัตราการว่างงาน

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ

Chuayprakong (2019) การตัดสินใจศึกษาต่อ คือ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ในสถาบันการศึกษาสถาบันใดสถาบันหนึ่งหรือสาขาใดสาขาหนึ่ง โดยอยู่บนพื้นฐานของการคิด พิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล และสามารถตัดสินใจเลือกได้ตรงตามกับความต้องการของตนเอง มากที่สุดในปัจจุบันสังคมให้คุณค่าแก่ความรู้ไว้สูงพอสมควร กล่าวคือ บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าบุคคลทั่วไปมักถูกมองว่ากลุ่มบุคคลเหล่านี้เป็นชนชั้นปัญญาชนเป็นมันสมองของสังคม ในการนำเรื่องต่าง ๆ ขณะเดียวกันความรู้กลับได้รับการนำมาใช้อย่างผิด ๆ โดยมีได้ตระหนักว่าความรู้นั้นไม่ใช่ปัญญา คนที่มีความรู้อาจไม่มีปัญหาก็ได้ ฉะนั้นการจะพัฒนาศักยภาพของบุคคล จึงอาจวัดกันได้ที่ความเป็นผู้ได้ฝึกฝนอบรมวิชาการความรู้ และประสบการณ์โดยการศึกษาในระดับสูงยิ่ง ๆ ขึ้น และต้องนำวิชาการความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติอีกด้วย

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษานั้นมีอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน (Prommun, 2019) ดังนี้

1. ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ภาพลักษณ์เมื่อแปลตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 จะหมายถึงภาพที่เกิดจากความนึกคิด หรือที่คิดว่า ควรจะเป็นเช่นนั้น ดังนั้น ภาพลักษณ์ของสถาบันจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ที่มีต่อสถาบันการศึกษา มีความรู้สึกประทับใจต่อหน่วยงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ขององค์การเพราะถ้าหากองค์การได้รับความสนใจจากสาธารณชนในด้านบวกที่มากขึ้นก็จะได้รับ ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ และเป็นส่วนสนับสนุนให้องค์การประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ในทางกลับกันหากองค์การได้มีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีก็ย่อมส่งผลให้ได้รับการต่อต้านและการดูหมิ่นเหยียดหยาม และมีเจตคติทางด้านการลบต่อองค์กรนั้น ๆ ดังนั้นภาพลักษณ์ จึงเป็นรากฐานหนึ่ง ของความมั่นคง และความสำเร็จขององค์การ

2. ปัจจัยด้านหลักสูตร หลักสูตรเป็นเสมือนหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรเป็นคั้งแนวทางหรือกรอบในการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และทักษะ หากหลักสูตรมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเข้ามาศึกษาในหลักสูตรนั้น ๆ

3. ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศนั้นจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ สอนดี มีคุณธรรม และนำชุมชนไปสู่การพัฒนา นอกจากนั้นควรมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยต้องมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทในการเรียนการสอนให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย

4. ปัจจัยด้านสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน การที่มีสื่อ และอุปกรณ์ที่ทันสมัยนั้น จะเป็นส่วนสนับสนุนให้กระบวนการในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็วขึ้น ซึ่งสื่อการเรียนการสอน

5. ปัจจัยด้านสวัสดิการ และการบริการ การจัดสวัสดิการ และสิ่งบริการให้แก่ผู้เรียนนั้นก็เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายในการเรียน และเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และเกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ด้าน สวัสดิการ และการบริการของสถาบันทางการศึกษา เช่นห้องสมุด ศูนย์ภาษา ศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์กีฬา ศูนย์อาหาร หอพักนักศึกษา ศูนย์การศึกษา ระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย ที่ทำการไปรษณีย์ บริการยานพาหนะ เป็นต้น

6. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ หมายถึงการจัดการด้านความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียจากการดำเนินงานขององค์การ โดยมุ่งหวังให้ทั้ง 2 ฝ่าย มีความรู้ความเข้าใจซึ่งกัน และกัน และเกิดความสัมพันธ์ระหว่างกันในระยะยาวและยังมิมีผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์การ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทัศนคติ ความเชื่อถือภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรหรือผลิตภัณฑ์ ตลอดจนจนเป็นการให้ความรู้หรือแก้ไขข้อผิดพลาดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การประชาสัมพันธ์จึงเป็นวิธีการที่สำคัญวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ข้อมูลแก่ผู้ที่กำลังตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เพราะหากสถาบันมีวิธีการประชาสัมพันธ์ที่ดี ก็ย่อมส่งผลให้การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของผู้ที่สนใจนั้นทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

7. ปัจจัยด้านค่านิยมของนักศึกษา และผู้ปกครอง ค่านิยม คือ ความเชื่อ ความปรารถนา ที่บุคคล และสังคมคาดหวังหรือต้องการจะเป็น และประพฤติปฏิบัติ ค่านิยมจึงมีความสำคัญ ในการตัดสินใจของบุคคล เพราะค่านิยมจะเป็นเครื่องมือในการช่วยกำหนดทิศทางการตัดสินใจเลือก ที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ค่านิยมจึงเป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติ ของบุคคลในการดำเนินชีวิต ค่านิยมจะได้รับมาจากการเลี้ยงดูปลูกฝัง ตลอดจนสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมอันจะมีส่วนทำให้บุคคลมีพฤติกรรมไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น ค่านิยมในการศึกษาสูง ค่านิยมในการรับราชการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ คือ การตัดสินใจบนพื้นฐานของการคิด พิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล ที่ตรงตามกับความต้องการของตนเอง โดยสามารถพิจารณาได้จาก ความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจ และการยอมรับ ภาพลักษณ์ของสถาบัน หลักสูตรมีคุณภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยงานรับรองกำหนด มีความโดดเด่นด้านวิชาการ อาจารย์ผู้สอนในการถ่ายทอดความรู้ สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย สวัสดิการ การบริการ การให้คำปรึกษา จัดหาทุนการศึกษา

5. วิธีดำเนินงานวิจัย (Research Methodology)

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษา 2567 จำนวน 3,548 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษา 2567 จำนวน 346 คน โดยเลือกจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยในการใช้เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 346 คน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สังกัดคณะ สาขาวิชา ชั้นปีที่ และ ภูมิลำเนา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ได้แก่ ด้านความคาดหวัง ด้านข้อผูกพัน และด้านการบังคับ จำนวน 18 ข้อ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัจจัยผลักดันอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัจจัยผลักดันอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัจจัยผลักดันอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัจจัยผลักดันอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัจจัยผลักดันอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ทีมผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเองเป็นหลัก โดยการติดต่อประสานงาน นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ล่วงหน้า หรือหากอาสาสมัครไม่สะดวก ณ เวลาดังกล่าว ผู้วิจัยจะดำเนินการจัดส่งแบบประเมินให้กับกลุ่มตัวอย่าง หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ครบถ้วน

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้วยการใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D.) และสถิติ ANOVA เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิสำเนากับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา

6. ผลการวิจัย (Results)

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยประกอบไปด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน คือ 1) ด้านความคาดหวัง 2) ด้านข้อผูกพัน และ 3) ด้านการบังคับ และ 3) การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิสำเนากับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยมีรายละเอียดดังนี้

6.1 ผลการวิจัยการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Table 1. Analysis of general information of respondents

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (364คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	114.00	32.95
หญิง	232.00	67.05
2. สังกัดคณะ		
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	98.00	28.32
คณะพยาบาลศาสตร์	42.00	12.14
คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์	206.00	59.54
3. สาขาวิชา		
บริหารธุรกิจ	21.00	6.07
วิศวกรรมก่อสร้างและระบบราง	2.00	0.58
การจัดการผู้สูงอายุ	1.00	0.29
ประถมศึกษา	26.00	7.51
การศึกษาปฐมวัย	19.00	5.49
คอมพิวเตอร์ศึกษา	31.00	8.96
วิศวะเครื่องกล	3.00	0.87
พลศึกษา	14.00	4.05
สังคมศึกษา	17.00	4.91
ภาษาไทย	23.00	6.65

Table 1. Analysis of general information of respondents (Cont.)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (364คน)	ร้อยละ
รัฐประศาสนศาสตร์	12.00	3.47
รัฐศาสตร์	12.00	3.47
วิทยาการคอมพิวเตอร์	5.00	1.45
ศิลปะและการออกแบบ	6.00	1.73
สาธารณสุข	24.00	6.94
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	27.00	7.80
คณิตศาสตร์	25.00	7.23
คหกรรมศาสตร์	2.00	0.58
นิติศาสตร์	7.00	2.02
ภาษาอังกฤษ	21.00	6.07
พยาบาลศาสตร์	42.00	12.14
วิศวกรรมอุตสาหการและโลจิสติกส์	4.00	1.16
ศิลปะศึกษา	1.00	0.29
สหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	1.00	0.29
4. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	152.00	43.93
ชั้นปีที่ 2	66.00	19.08
ชั้นปีที่ 3	79.00	22.83
ชั้นปีที่ 4	49.00	14.16
5. ภูมิภาค		
จังหวัดชัยภูมิ	103.00	29.77
จังหวัดนครราชสีมา	23.00	6.65
จังหวัดเลย	30.00	8.67
จังหวัดขอนแก่น	25.00	7.23
จังหวัดบุรีรัมย์	31.00	8.96
จังหวัดอื่น ๆ	134.00	38.73

จาก Table 1. พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 67.05 เพศชาย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 32.95 สังกัดคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 59.54 คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28.32 คณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.14 สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.14 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.96 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป 27 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 7.80 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 43.93 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 22.83 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 19.08 และภูมิสำเนา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 29.77 จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.96 และจังหวัดเลย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.67 ตามลำดับ

6.2 ผลการวิจัยการศึกษาปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Table 2. Analysis of data on the factors that influence students' decision to study at the undergraduate level at Chaiyaphum Rajabhat University in terms of expectations

ด้านความคาดหวัง	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1 หลักสูตรที่มีคุณภาพมาตรฐานจะเพิ่มโอกาสในการได้งานที่มั่นคงในอนาคต	4.66	0.47	มากที่สุด
2 ความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ของสถาบัน จะเพิ่มคุณค่าทางสังคม	4.56	0.50	มากที่สุด
3 ความโดดเด่นด้านวิชาการจะช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในชีวิตจริง	4.61	0.49	มากที่สุด
4 การถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ผู้สอน สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยจะช่วยให้ฉันบรรลุเป้าหมายส่วนตัวและเป้าหมายในชีวิต	4.58	0.50	มากที่สุด
5 การได้รับการยอมรับของหน่วยงานและการให้คำปรึกษาที่ดีจะช่วยเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากขึ้น	4.59	0.49	มากที่สุด
6 จัดหาทุนการศึกษาเพิ่มเติมจะช่วยต่อยอดความรู้สู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น	4.61	0.49	มากที่สุด
รวม	4.64	0.39	มากที่สุด

จาก Table 2. ระดับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านความคาดหวัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.64 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.39 โดยพิจารณาแล้วพบว่า หลักสูตรที่มีคุณภาพมาตรฐานจะเพิ่มโอกาสในการได้งานที่มั่นคงในอนาคตมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.66 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.47 รองลงมาคือ ความโดดเด่นด้านวิชาการจะช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในชีวิตจริงและการจัดหาทุนการศึกษาเพิ่มเติมจะช่วยต่อยอดความรู้สู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยที่ 4.61 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.49 และการได้รับการยอมรับของหน่วยงานและการให้คำปรึกษาที่ดีจะช่วยเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยที่ 4.59 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.49 ตามลำดับ

Table 3. Analysis of student motivation factors affecting decision to study at Chaiyaphum Rajabhat University in terms of commitment.

ด้านข้อผูกพัน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 มีความรู้สึกผูกพันเพราะเป็นสถาบันที่ตั้งอยู่ใกล้บ้าน	4.43	0.92	มาก
2 ได้รับทุนการศึกษาหรือสิทธิพิเศษต่าง ๆ	4.54	0.79	มากที่สุด
3 มีการติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอและสอดคล้องระหว่างค่านิยมส่วนตัว	4.48	0.81	มาก
4 มีความเชื่อมั่นในชื่อเสียงและคุณภาพของสถาบัน	4.45	0.85	มาก
5 แรงบันดาลใจจากความสำเร็จของมหาวิทยาลัย และรู้สึกว่าสถาบันนี้เป็นส่วนสำคัญในการวางแผนอนาคต	4.62	0.70	มากที่สุด
6 ได้ร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.80	มากที่สุด
รวม	4.50	0.81	มาก

จาก Table 3. พบว่า ระดับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านข้อผูกพัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 4.50 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.81 โดยพิจารณาเรียบร้อยแล้ว พบว่า แรงบันดาลใจจากความสำเร็จของมหาวิทยาลัย และรู้สึกว่าสถาบันนี้เป็นส่วนสำคัญในการวางแผนอนาคต มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.62 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.70 รองลงมาคือ ได้ร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยที่ 4.56 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.80 และ ได้รับทุนการศึกษาหรือสิทธิพิเศษต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.54 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.79 ตามลำดับ

Table 4. Analysis of data on the factors that influence students' decision to study at the undergraduate level at Chaiyaphum Rajabhat University in terms of enforcement.

ด้านการบังคับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 เพราะหลีกเลี่ยงการถูกตัดสินจากสังคม รักษาภาพลักษณ์ในสังคม และเป็นสิ่งจำเป็นในยุคปัจจุบัน	4.20	0.87	มาก
2 เพราะมีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและเงื่อนไขทางการเงินที่เหมาะสม	4.13	0.97	มาก
3 เพราะต้องการหลีกเลี่ยงการว่างงานและความล้มเหลวในสายตาผู้อื่น	4.22	0.92	มาก
4 เพราะได้รับคำแนะนำจากครอบครัวและเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับชีวิตที่ดีขึ้น	4.33	0.91	มาก
5 เพราะเงื่อนไขทางสังคมกำหนดและเป็นมาตรฐานที่ทุกคนต้องมี	4.24	0.92	มาก
6 เพราะมีข้อจำกัดในการสอบเข้าและไม่มีทางเลือกอื่น	3.92	0.89	มาก
รวม	4.06	0.79	มาก

[24]

วารสารนวัตกรรมวิชาการ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2568, 13–29

จาก Table 4. พบว่า ระดับระดับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการบังคับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 4.06 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.79 โดยพิจารณาจากข้อแล้ว พบว่า เพราะได้รับคำแนะนำจากครอบครัวและเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับชีวิตที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยที่ 4.33 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.91 รองลงมาคือ เพราะเงื่อนไขทางสังคมกำหนดและเป็นมาตรฐานที่ทุกคนต้องมี มีค่าเฉลี่ยที่ 4.24 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.92 และเพราะต้องการหลีกเลี่ยงการว่างงานและความล้มเหลวในสายตาผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยที่ 4.22 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.92 ตามลำดับ

Table 5. Analysis of data on the factors that influence students' decision to study at the undergraduate level at Chaiyaphum Rajabhat University, including 3 aspects.

รวมทั้ง 5 ด้าน		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความคาดหวัง	4.64	0.39	มากที่สุด
2	ด้านข้อผูกพัน	4.50	0.81	มาก
3	ด้านการบังคับ	4.06	0.79	มาก
รวม		4.35	0.50	มาก

จาก Table 5. พบว่า ระดับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ รวมทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 4.35 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.50 โดยพิจารณาจากข้อแล้ว พบว่า ด้านความคาดหวัง มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.64 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.39 รองลงมาคือ ด้านข้อผูกพัน มีค่าเฉลี่ยที่ 4.50 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.81 และด้านการบังคับ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.06 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.79 ตามลำดับ

6.3 ผลการวิจัยเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิสำเนากับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิสำเนากับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิสำเนากับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยใช้สถิติ ANOVA ซึ่งมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

Table 6. A comparison of personal data of students in terms of their hometown and the factors that influence their decision to choose to study at Chaiyaphum Rajabhat University in terms of expectations.

ความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	7.189	41	.175	1.170	.229
ภายในกลุ่ม	45.540	304	.150		
รวม	52.729	345			

จาก Table 6. พบว่า ภูมิสำเนาของนักศึกษาที่ต่างกัน ไม่แตกต่างกันกับปัจจัยผลักดัน ด้านความคาดหวังของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Table 7. A comparison of personal data of students in terms of their hometown and the factors that influence their decision to choose to study at Chaiyaphum Rajabhat University in terms of commitment.

ความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	36.181	41	.882	1.430	.050
ภายในกลุ่ม	187.568	304	.617		
รวม	223.749	345			

จาก Table 7. พบว่า ภูมิสำเนาของนักศึกษาที่ต่างกัน ไม่แตกต่างกันกับปัจจัยผลักดัน ด้านข้อผูกพันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Table 8. A comparison of personal data of students in terms of their hometown and the factors that influence their decision to choose to study at Chaiyaphum Rajabhat University in terms of enforcement.

ความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	36.181	41	.882	1.430	.050
ภายในกลุ่ม	187.568	304	.617		
รวม	223.749	345			

จาก Table 8. พบว่า ภูมิสำเนาของนักศึกษาที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันกับปัจจัยผลักดัน ด้านการบังคับของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Table 9. A comparison of personal data of students in terms of their hometown and the factors that influence their decision to study at Chaiyaphum Rajabhat University, including 3 aspects.

ความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	36.009	41	.878	1.469	.038
ภายในกลุ่ม	181.717	304	.598		
รวม	217.725	345			

จาก Table 9. พบว่า ภูมิลำเนาของนักศึกษาที่ต่างกัน ไม่แตกต่างกันกับปัจจัยผลัดต้นภาพรวมทั้ง 3 ด้าน ของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

7. สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

ปัจจัยผลัดต้นของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยหลักสูตรที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ มีความโดดเด่นด้านวิชาการ มีการติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ และได้ร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นอย่างต่อเนื่องรวมถึงมีที่ตั้งอยู่ใกล้บ้านและมีความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจและการเงินที่เหมาะสม ทั้งนี้การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิลำเนาเกี่ยวกับปัจจัยผลัดต้นของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยใช้สถิติ ANOVA รวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ภูมิลำเนาของนักศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลกับปัจจัยผลัดต้น ของนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน

8. อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

ปัจจัยผลัดต้นของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ รวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 4.35 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.50 โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.64 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.39 2) ด้านข้อมูลพื้นฐานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 4.50 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.81 และด้านการบังคับอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 4.06 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.79 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องด้วย หลักสูตรที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการมีงานทำที่มั่นคง การได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ และได้ร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นความผูกพันที่มีความลึกซึ้งและใช้เวลา รวมถึงจุดเด่นที่มีที่ตั้งอยู่ใกล้บ้านและมีความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจและการเงินที่เหมาะสม อีกทั้งความโดดเด่นด้านวิชาการเป็นส่วนที่สำคัญในการช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในชีวิตจริงและช่วยต่อยอดความรู้สู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ Inthayo (2017) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของนักเรียนในจังหวัดเชียงรายด้านปัจจัยผลัดต้น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.82 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.44 และสอดคล้องกับ Sadodkhan (2015) ศึกษาความคิดเห็น

เกี่ยวกับปัจจัยผลักดันของนักศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาระดับปริญญาตรี นอกเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ปัจจัยผลักดันด้านความคาดหวังมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ปัจจัยผลักดันด้านข้อผูกพันมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยผลักดันด้านแรงเสริม/แรงกระตุ้นมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านภูมิลำเนา กับปัจจัยผลักดันของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยใช้สถิติ ANOVA รวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ภูมิลำเนาของนักศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลกับปัจจัยผลักดัน ของนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสาขาวิชา หรือหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับตลาดแรงงาน เช่น หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล หลักสูตรการจัดการผู้สูงอายุ หลักสูตรภาษาไทย หลักสูตรสังคมศึกษา และหลักสูตรพลศึกษา เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับ Srithai & Langka (2023) ได้วิเคราะห์ปัจจัยจำแนกที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาในวิทยาลัยแสงธรรม พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรในกลุ่มนักศึกษาที่มีการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อที่แตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับแรกและกลุ่มที่ไม่ได้ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับแรก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. ข้อเสนอแนะงานวิจัย (Recommendation)

มหาวิทยาลัยสามารถสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับปัจจัยที่นักศึกษาให้ความสำคัญ เช่น การสื่อสารภาพลักษณ์ของสถาบัน ความโดดเด่นของหลักสูตร หรือโอกาสการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา โดยเน้นการใช้สื่อออนไลน์และกิจกรรมในพื้นที่ที่มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอาศัยอยู่

การเก็บรวบรวมข้อมูลนอกจากใช้แบบสอบถามแล้วควรใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยสำหรับกลุ่มนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด เพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เช่น ข้อมูลด้านหลักสูตรขาดแคลน หรือด้านค่าใช้จ่าย หรือด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร หรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นให้มีความทันสมัยและตรงกับความต้องการที่มีความหลากหลายในอนาคต เช่น การสร้างหลักสูตรระยะสั้นที่สามารถสะสมเป็นหน่วยกิตได้ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน (Micro-Credentials) หรือบูรณาการข้ามสาขา หรือ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เป็นต้น เพื่อรองรับความหลากหลายของอาชีพที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ควรศึกษาวิจัยให้มีความครอบคลุมมากกว่านี้อาจเพิ่มขอบเขตกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทั้งนักศึกษาปัจจุบัน ศิษย์เก่า และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังตัดสินใจเลือกเรียนมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนแนวโน้มการเลือกเข้าศึกษาของนักเรียนได้ดีขึ้น อาจช่วยให้พบจุดแข็งและจุดอ่อนของมหาวิทยาลัย รวมถึงแนวทางพัฒนาให้สามารถรองรับกับการแข่งขันกับมหาวิทยาลัยได้

10. เอกสารอ้างอิง (References)

Chuayprakong, W. (2019). *Decision to Study Post Graduation at Faculty of Political Science and Law, Burapha University*. Research Report. Burapha University. (In Thai)

- Inthayo, A., (2017, August 17). Factors Influencing the Selection of Vocational Program of Vocational Students in Chiangrai Province. *The 12th RSU National-Graduate Research Conference*. 933–941. (In Thai)
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607–610.
- Prommun, P. (2019). *Factors Affecting the Decision to Choose to Study in the Faculty of Education for High School Students in Samutprakarn Province*. [Unpublished Master Thesis]. Thonburi Rajabhat University. (In Thai)
- Reeder, W. W. (1971). *Level of Abstraction and Generality and their Uses*. New Yukon Wiley.
- Sadadkhan, A. (2015). *Push and Pull Factors Causing Students to Decide to Pursue an Undergraduate Study Outside the Three Southernmost Border Provinces*. [Unpublished Master Thesis]. National Institute of Development Administration. (In Thai)
- Skinner, B. F. (1957). *Verbal Hehavior*. Appleton–Century–Crofts.
- Srisontisuk, S., Buasri, M., Wanong, P., & Sengonkeo, P. (2020). Factors Affecting the Decision on Bachelor Degree Study at Khon Kaen University of the Students through the Thai University Central Admission System(TCAS System), in the Academic Year 2019. *School of Administrative Studies Academic Journal*, 3(3), 33–47. (In Thai)
- Srithai, K., & Langka, W. (2023). A Discriminant Analysis of Factors Decision to Study The Undergraduate Program in Saengtham College. *Saengtham College Journal*, 15(2), 99–118. (In Thai)
- Teerakul, S., Kaewsomboon, W., Seangseedam, S., Thip-o-sot, W., Deeyai, S., Watthanamathawee, S. (2016). Factors Influenced the Decision to Study the Graduate Level at Thaksin University. *Journal of Education Thaksin University*, 13(2), 48–61. (In Thai)
- Thongkaew, T. (2002). Leadership: Core Competencies of Executives in the Reform Era. *Academic Journal*, 5(9), 35–43. (In Thai)
- Vroom, V. H. (1964). *Work and Motivation*. John Wiley & Sons.
- Wongprasern, S. (2004). *Commitment of Chiang Mai University of graduate students in executive MBA program, Samut Sakhon province*. [Unpublished Master Thesis]. Chiang Mai University. (In Thai)